

INFORMACJE DLA PODMIOTÓW UBIEGAJĄCYCH SIĘ O ZALICZKE

Zgodnie z art. 45 pkt 4 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005, „Beneficjenci wsparcia inwestycyjnego mogą zwracać się do właściwych agencji płatniczych o wypłatę zaliczki w wysokości do 50 % pomocy publicznej [przyznanej kwoty pomocy] związanej z daną inwestycją, jeżeli taką możliwość przewiduje program rozwoju obszarów wiejskich”. Natomiast w myśl art. 20 ustawy z dnia 27 maja 2015 roku o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 719 oraz z 2022 r. poz. 88) istnieje możliwość ubiegania się o zaliczkę w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” w tym również na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych”.

W przypadku ubiegania się o zaliczkę zalecane jest zapoznanie się z przepisami regulującymi tę kwestię zarówno w ww. ustawie jak i w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie zaliczek w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1857, z 2017 r. poz. 551 oraz z 2018 r. poz. 1691), skrót informacji w tym zakresie zawiera niniejsza instrukcja.

Zaliczka jest wypłacana podmiotowi ubiegającemu się o przyznanie pomocy po ustanowieniu i wniesieniu przez niego zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy przyznania pomocy, w wysokości odpowiadającej 100% przyznanej zaliczki lub wypłacanej transzy oraz po przedłożeniu dokumentu potwierdzającego ustanowienie zabezpieczenia. W przypadku wypłaty zaliczki w transzach, wypłata drugiej i kolejnej transzy jest uwarunkowana przedłożeniem kolejnego zabezpieczenia dotyczącego tej transzy (w formie kolejnego zabezpieczenia).

Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przewidzianych formami zabezpieczenia są:

- poręczenie bankowe,
- gwarancja bankowa (wzór gwarancji jest dostępny na stronie internetowej ARiMR www.arimr.gov.pl),
- gwarancja ubezpieczeniowa (wzór gwarancji jest dostępny na stronie internetowej ARiMR www.arimr.gov.pl),
- weksel z poręczeniem wekslowym banku,
- zastaw na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa,

przy czym formę zabezpieczenia określa Beneficjent przy zawieraniu lub zmianie umowy o przyznaniu pomocy.

Co do zasady Wnioskodawca może ubiegać się o zaliczkę zarówno na etapie przed przyznaniem pomocy (podpisaniem umowy o przyznaniu pomocy), jak i po zawarciu umowy. W przypadku ubiegania się o zaliczkę, przed przyznaniem pomocy ARiMR zwróci się o dostarczenie przez Wnioskodawcę dokumentów związanych z przyznaniem zaliczki m.in. odpowiednich form zabezpieczeń najpóźniej do 14 dni po podpisaniu umowy.

Warunkiem rozliczenia zaliczki jest jej wykorzystanie wyłącznie na cele na które została udzielona, co będzie podlegało weryfikacji na etapie rozliczania zaliczki (m.in. na podstawie wyciągu z rachunku bankowego). Ponadto, ocenie ARiMR podlegać będzie czy dany rachunek bankowy jest oprocentowany i czy naliczono odsetki od kwoty zaliczki. ARiMR pomniejszy kwotę pomocy przysługującą do wypłaty i wynikającą z wniosku o płatność o kwotę odsetek naliczonych przez bank, o ile Wnioskodawca nie dokonał zwrotu tych odsetek na rachunek bankowy wskazany przez ARiMR. Z tego względu zalecane jest założenie rachunku nieoprocentowanego.

Zabezpieczenia w formie gwarancji muszą być wystawione przez instytucje finansowe upoważnione do gwarantowania długu celnego - art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 1505 oraz z 2022 r. poz. 24 i 88), które zawarły z ARiMR umowę o współpracy i w związku z tym posiadają numer nadany w prowadzonym przez Agencję Rejestrze Upoważnionych Gwarantów (RUG) zamieszczonym na stronie <https://www.gov.pl/web/arimr/rejestr-upowaznionych-gwarantow>.

W przypadku, gdy Wnioskodawca ubiega się o zaliczkę na realizację operacji wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy należy złożyć informację o numerze rachunku bankowego (*pozycja nr 21 części VI. Informacji o załącznikach*). Rozporządzenie regulujące zasady wypłaty zaliczek przewiduje, iż rachunek na który mają być wypłacone środki tytułem zaliczki musi być rachunkiem wyodrębnionym, przeznaczonym wyłącznie do obsługi zaliczki.

ARiMR, po zawarciu umowy o przyznaniu pomocy, przekazuje środki finansowe w ramach pomocy na rachunek bankowy (prowadzony przez bank lub rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową) Wnioskodawcy lub jego pełnomocnika, wskazany w:

- a) zaświadczeniu z banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, wskazującym numer wyodrębnionego rachunku bankowego lub wyodrębnionego rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową - oryginał; albo
- b) kopii umowy z bankiem lub spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową na prowadzenie wyodrębnionego rachunku bankowego lub wyodrębnionego rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową lub jej części, pod warunkiem, że ta część będzie zawierać dane niezbędne do dokonania przelewu środków finansowych. W przypadku, jeśli w ww. umowie będzie wyszczególniony więcej niż jeden numer rachunku bankowego, oświadczenie Wnioskodawcy, iż jest to rachunek, na który mają być przekazane środki finansowe - jeżeli dotyczy - kopia poświadczona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub potwierdzona za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji, albo

- c) oświadczeniu Wnioskodawcy o numerze wyodrębnionego rachunku bankowego prowadzonego przez bank lub wyodrębnionego rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, na który mają być przekazane środki finansowe albo
- d) innym dokumencie z banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej świadczącym o aktualnym numerze wyodrębnionego rachunku bankowego lub wyodrębnionego rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, pod warunkiem, że będzie on zawierał dane niezbędne do dokonania przelewu środków finansowych – oryginał lub kopia poświadczona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub potwierdzona za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji. Informacja o numerze wyodrębnionego rachunku bankowego prowadzonego przez bank lub rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, składana jest przez Wnioskodawcę wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy, albo z wnioskiem Beneficjenta o zaliczkę składanym po zawarciu umowy. W przypadku, gdy numer rachunku bankowego lub rachunku prowadzonego w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej ulegnie zmianie, Wnioskodawca jest zobowiązany niezwłocznie przedłożyć ARiMR aktualną informację o numerze rachunku bankowego, jednak nie później niż wraz z pierwszym wnioskiem o płatność/kolejnym wnioskiem o płatność.

Przedkładana informacja o numerze rachunku bankowego musi zawierać co najmniej: imię i nazwisko/pełną nazwę posiadacza rachunku, nazwę banku, w którym prowadzony jest rachunek bankowy, numer oddziału oraz nazwę miejscowości, w której znajduje się siedziba oddziału banku oraz numer rachunku bankowego w standardzie NRB, a w przypadku składania oświadczenia Wnioskodawcy podpis składającego oświadczenie.

Zaliczka wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości podlega zwrotowi przez Beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej, jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania zaliczki, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania do jej zwrotu zgodnie z Ustawą z dnia 27 maja 2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 719 oraz z 2022 r. poz. 88). Zwrotowi podlega odpowiednio ta część zaliczki, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem albo pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości.

Zaliczki w danym roku kalendarzowym będą wypłacane jedynie do wysokości środków finansowych, ustalonych na zabezpieczenie płatności w ramach PROW na lata 2014-2020 w danym roku budżetowym. Brak środków finansowych w danym roku budżetowym nie może stanowić podstawy do roszczeń z tytułu przekroczenia terminu rozpatrywania wniosku lub odmowy wypłaty zaliczki.